

**Vstup/výstup,
databázové operace,
rozklad termu**

Čtení ze souboru

```
process_file( Soubor ) :-  
    seeing( StarySoubor ),           % zjištění aktivního proudu  
    see( Soubor ),                  % otevření souboru Soubor  
    repeat,  
        read( Term ),              % čtení termu Term  
        process_term( Term ),      % manipulace s termem  
        Term == end_of_file,       % je konec souboru?  
    !,  
    seen,                          % uzavření souboru  
    see( StarySoubor ).           % aktivace původního proudu  
  
repeat.                           % vestavěný predikát  
repeat :- repeat.
```

Predikáty pro vstup a výstup

```
| ?- read(A), read( ahoj(B) ), read( [C,D] ).  
| : ahoj. ahoj( petre ). [ ahoj( 'Petre!' ), jdeme ].  
A = ahoj, B = petre, C = ahoj('Petre!'), D = jdeme
```

```
| ?- write(a(1)), write('.'), nl, write(a(2)), write('.'), nl.  
a(1).  
a(2).  
yes
```

- seeing, see, seen, read
- telling, tell, told, write
- standardní vstupní a výstupní stream: user

Příklad: vstup/výstup

Napište predikát uloz_do_souboru(Soubor), který načte několik fakt ze vstupu a uloží je do souboru Soubor.

```
| ?- uloz_do_souboru( 'soubor.pl' ).  
| : fakt(mirek, 18).  
| : fakt(pavel,4).  
| :  
yes  
| ?- [soubor].  
% consulting /home/hanka/soubor.pl...  
% consulted /home/hanka/soubor.pl in module user, 0 msec  
% 376 bytes  
yes  
| ?- listing(fakt/2).  
fakt(mirek, 18).  
fakt(pavel, 4).  
yes
```

Implementace: vstup/výstup

```
uloz_do_souboru( Soubor ) :-  
    seeing( StaryVstup ),  
    telling( StaryVystup ),  
    see( user ),  
    tell( Soubor ),  
    repeat,  
        read( Term ),  
        process_term( Term ),  
        Term == end_of_file,  
    !,  
    seen,  
    told,  
    tell( StaryVystup ),  
    see( StaryVstup ).  
  
process_term(end_of_file) :- !.  
process_term( Term ) :-  
    write( Term ), write('.'), nl.
```

Databázové operace

- Databáze: specifikace množiny relací
- Prologovský program: **programová databáze**, kde jsou relace specifikovány explicitně (fakty) i implicitně (pravidly)

- Vestavěné predikáty pro změnu databáze během provádění programu:

`assert(Klauzule)` přidání Klauzule do programu

`asserta(Klauzule)` přidání na začátek

`assertz(Klauzule)` přidání na konec

`retract(Klauzule)` smazání klauzule unifikovatelné s Klauzule

- Pozor: nadměrné použití těchto operací sniže srozumitelnost programu

Databázové operace: příklad

Napište predikát vytvor_program/0, který načte několik klauzulí ze vstupu a uloží je do programové databáze.

```
| ?- vytvor_program.  
| : fakt(pavel, 4).  
| : pravidlo(X,Y) :- fakt(X,Y).  
| :  
yes  
| ?- listing(fakt/2).  
fakt(pavel, 4).  
yes  
| ?- listing(pravidlo/2).  
pravidlo(A, B) :- fakt(A, B).  
yes  
| ?- clause( pravidlo(A,B), C ).  
C = fakt(A,B) ?  
yes
```

Databázové operace: implementace

```
vytvor_program :-
```

```
    seeing( StaryVstup ),  
    see( user ),  
    repeat,  
        read( Term ),  
        uloz_term( Term ),  
        Term == end_of_file,  
    !,  
    seen,  
    see( StaryVstup ).
```

```
uloz_term( end_of_file ) :- !.
```

```
uloz_term( Term ) :-  
    assert( Term ).
```

Konstrukce a dekompozice termu

- Konstrukce a dekompozice termu

`Term =.. [Funktor | SeznamArgumentu]`

`a(9,e) =.. [a,9,e]`

`Ci1 =.. [Funktor | SeznamArgumentu], call(Ci1)`

`atom =.. X => X = [atom]`

- Pokud chci znát pouze funkтор nebo některé argumenty, pak je efektivnější:

`functor(Term, Funktor, Arita)`

`functor(a(9,e), a, 2)`

`functor(atom,atom,0)`

`functor(1,1,0)`

`arg(N, Term, Argument)`

`arg(2, a(9,e), e)`

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (var/1), atom nebo číslo (atomic/1) \Rightarrow konec rozkladu
- Term je seznam ([_|_]) \Rightarrow
procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu
- Term je složený (=.../2, functor/3) \Rightarrow
procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu
- Příklad: ground/1 uspěje, pokud v termu nejsou proměnné; jinak neuspěje

```
ground(Term) :- atomic(Term), !.          % Term je atom nebo číslo NEBO
ground(Term) :- var(Term), !, fail.        % Term není proměnná NEBO
ground([H|T]) :- !, ground(H), ground(T). % Term je seznam a ani hlava ani tělo
                                                % neobsahuje proměnné NEBO
ground(Term) :- Term =... [ _Funktor | Argumenty ], % je Term složený
                ground( Argumenty ).            % a jeho argumenty
                                                % neobsahují proměnné
```

?- ground(s(2, [a(1,3), b, c], X)).

no

?- ground(s(2, [a(1,3), b, c])).

yes

subterm(S,T)

Napište predikát $\text{subterm}(S,T)$ pro termy S a T bez proměnných, které uspějí, pokud je S podtermem termu T. Tj. musí platit alespoň jedno z

- podterm S je právě term T NEBO
- podterm S se nachází v hlavě seznamu T NEBO
- podterm S se nachází v těle seznamu T NEBO
- T je složený term (compound/1), není seznam ($T \neq [_ | _]$),
a S je podtermem některého argumentu T.

| ?- $\text{subterm}(\sin(3), b(c, 2, [1, b], \sin(3), a)).$ yes

subterm(S,T)

Napište predikát $\text{subterm}(S,T)$ pro termy S a T bez proměnných, které uspějí, pokud je S podtermem termu T. Tj. musí platit alespoň jedno z

- podterm S je právě term T NEBO
- podterm S se nachází v hlavě seznamu T NEBO
- podterm S se nachází v těle seznamu T NEBO
- T je složený term (compound/1), není seznam ($T \neq [_ | _]$),
a S je podtermem některého argumentu T.

| ?- $\text{subterm}(\sin(3), b(c, 2, [1, b], \sin(3), a)).$ yes

$\text{subterm}(T, T) :- !.$

$\text{subterm}(S, [H | L]) :- \text{subterm}(S, H), !.$

$\text{subterm}(S, [L | T]) :- \text{subterm}(S, T), !.$

subterm(S,T)

Napište predikát $\text{subterm}(S,T)$ pro termy S a T bez proměnných, které uspějí, pokud je S podtermem termu T. Tj. musí platit alespoň jedno z

- podterm S je právě term T NEBO
- podterm S se nachází v hlavě seznamu T NEBO
- podterm S se nachází v těle seznamu T NEBO
- T je složený term ($\text{compound}/1$), není seznam ($T \neq [_ | _]$),
a S je podtermem některého argumentu T.

```
| ?- subterm(sin(3),b(c,2,[1,b],sin(3),a)).           yes
```

```
subterm(T,T) :- !.
```

```
subterm(S,[H|_]) :- subterm(S,H), !.
```

```
subterm(S,[_|T]) :- subterm(S,T), !.
```

```
subterm(S,T) :- compound(T), T \= [_|_],  
              T =.. [ _ | Argumenty], subterm(S,Argumenty).
```

same(A,B)

Napište predikát `same(A,B)`, který uspěje, pokud mají termy A a B stejnou strukturu. Tj. musí platit právě jedno z

- A i B jsou proměnné NEBO
- pokud je jeden z argumentů proměnná (druhý ne), pak predikát neuspěje, NEBO
- A i B jsou atomic a unifikovatelné NEBO
- A i B jsou seznamy, pak jak jejich hlava tak jejich tělo mají stejnou strukturu NEBO
- A i B jsou složené termy se stejným funktorem a jejich argumenty mají stejnou strukturu

```
| ?- same([1,3,sin(X),s(a,3)], [1,3,sin(X),s(a,3)]).           yes
```

same(A,B)

Napište predikát `same(A,B)`, který uspěje, pokud mají termy A a B stejnou strukturu. Tj. musí platit právě jedno z

- A i B jsou proměnné NEBO
- pokud je jeden z argumentů proměnná (druhý ne), pak predikát neuspěje, NEBO
- A i B jsou atomic a unifikovatelné NEBO
- A i B jsou seznamy, pak jak jejich hlava tak jejich tělo mají stejnou strukturu NEBO
- A i B jsou složené termy se stejným funktorem a jejich argumenty mají stejnou strukturu

```
| ?- same([1,3,sin(X),s(a,3)], [1,3,sin(X),s(a,3)]).           yes
```

```
same(A,B) :- var(A), var(B), !.
```

```
same(A,B) :- var(A), !, fail.
```

```
same(A,B) :- var(B), !, fail.
```

```
same(A,B) :- atomic(A), atomic(B), !, A==B.
```

```
same([HA|TA], [HB|TB]) :- !, same(HA,HB), same(TA,TB).
```

```
same(A,B) :- A=..[FA|ArgA], B=..[FB|ArgB], FA==FB, same(ArgA,ArgB).
```

unify(A,B)

Napište predikát unify(A,B), který unifikuje termy A a B.

```
| ?- unify([Y,3,sin(a(3)),s(a,3)], [1,3,sin(X),s(a,3)]).  
X = a(3)          Y = 1          yes
```

unify(A,B)

Napište predikát unify(A,B), který unifikuje termy A a B.

```
| ?- unify([Y,3,sin(a(3)),s(a,3)], [1,3,sin(X),s(a,3)]).  
X = a(3)      Y = 1      yes
```

```
unify(A,B) :- var(A), var(B), !, A=B.  
unify(A,B) :- var(A), !, not_occurs(A,B), A=B.  
unify(A,B) :- var(B), !, not_occurs(B,A), B=A.  
unify(A,B) :- atomic(A), atomic(B), !, A==B.  
unify([HA|TA], [HB|TB]) :- !, unify(HA,HB), unify(TA,TB).  
unify(A,B) :- A=..[FA|ArgA], B=..[FB|ArgB], FA==FB, unify(ArgA,ArgB).
```

not_occurs(A, B)

Predikát $\text{not_occurs}(A, B)$ uspěje, pokud se proměnná A nevyskytuje v termu B.

Tj. platí jedno z

- B je atom nebo číslo NEBO
- B je proměnná různá od A NEBO
- B je seznam a A se nevyskytuje ani v tělě ani v hlavě NEBO
- B je složený term a A se nevyskytuje v jeho argumentech

not_occurs(A, B)

Predikát `not_occurs(A, B)` uspěje, pokud se proměnná A nevyskytuje v termu B.

Tj. platí jedno z

- B je atom nebo číslo NEBO
- B je proměnná různá od A NEBO
- B je seznam a A se nevyskytuje ani v tělě ani v hlavě NEBO
- B je složený term a A se nevyskytuje v jeho argumentech

```
not_occurs(_,B) :- atomic(B), !.
```

```
not_occurs(A,B) :- var(B), !, A\==B.
```

```
not_occurs(A,[H|T]) :- !, not_occurs(A,H), not_occurs(A,T).
```

```
not_occurs(A,B) :- B=..[_|Arg], not_occurs(A,Arg).
```